28 de setembre, Dia Internacional per la Despenalització de l'Avortament
Defensar els drets humans i les llibertats col·lectives arreu del món

Entrepueblos-Entrepobles-Entrepobos-Herriarte se suma, un any més, a les mobilitzacions feministes del 28S i a les organitzacions que treballen per garantir el **dret a decidir sobre els nostres cossos i les nostres vides**.

Davant l'ofensiva internacional contra els drets sexuals i reproductius, reafirmem el nostre compromís amb l'accés universal a un avortament lliure, segur i gratuït.

L'avortament és un dret humà i una qüestió de salut pública, justícia social i qualitat democràtica. Sense autonomia per decidir sobre el propi cos no hi pot haver una igualtat real.

Enguany arribem al 28S en un context especialment preocupant. Forces d'extrema dreta, fonamentalismes religiosos i moviments antigènere actuen de manera coordinada en diferents països. Mitjançant la seva presència a les institucions públiques, la difusió de desinformació i l'assenyalament de les organitzacions feministes, aquestes xarxes pretenen erosionar drets sexuals i reproductius ja reconeguts.

No es tracta d'atacs aïllats: aquestes actuacions responen a un model de societat que qüestiona l'autonomia reproductiva, restringeix la diversitat familiar i torna a presentar la maternitat com a destí i obligació de les dones.

De la criminalització a l'exili: perseguides per exercir els seus drets

L'experiència internacional demostra que els avenços assolits poden ser revertits o quedar reduïts a declaracions sense aplicació efectiva. Aquests retrocessos avancen mitjançant reformes legislatives, campanyes de desinformació, assetjament a les portes de les clíniques, debilitament dels serveis públics i obstacles administratius que alimenten la por, la culpa i l'estigma.

Les conseqüències més extremes de negar aquest dret continuen presents en diferents països. A El Salvador, la prohibició absoluta de l'avortament ha provocat la persecució i l'empresonament de dones després de patir avortaments espontanis i emergències obstètriques.

María Teresa Rivera va ser condemnada a 40 anys de presó després de patir una emergència obstètrica. Després de passar més de quatre anys empresonada, va recuperar la llibertat el 2016, però va haver d'abandonar el seu país davant el risc de tornar a ser processada. El 2017, Suècia li va concedir asil i **es va convertir en la primera dona del món reconeguda com a refugiada per motius relacionats amb la criminalització de l'avortament. Nou anys després, encara no pot tornar amb seguretat a El Salvador**.

La seva història mostra fins on pot arribar la violència institucional quan una emergència sanitària es converteix en delicte. També evidencia que la criminalització afecta especialment les dones empobrides, que depenen dels serveis públics de salut i estan més exposades a la denúncia, l'estigma i la persecució.

El 2026, Entrepobles incorpora la història de María Teresa a la campanya *Hasta la raíz*, dedicada a denunciar diferents expressions d'impunitat i a visibilitzar les persones que defensen els drets humans, els cossos i els territoris. L'autonomia per decidir sobre els nostres cossos forma part de la lluita per protegir la vida i la dignitat davant les estructures patriarcals, racistes, capitalistes i autoritàries.

Aquesta realitat exigeix reforçar les aliances feministes i internacionalistes i donar suport a les organitzacions, professionals i xarxes d'acompanyament que defensen els drets sexuals i reproductius allà on els estats els neguen o en dificulten l'exercici.

Del reconeixement legal a l'accés efectiu a l'Estat espanyol

A l'Estat espanyol, la Llei orgànica 1/2023 va reforçar el dret a l'avortament i l'obligació de garantir una atenció gratuïta, accessible i de proximitat. Tanmateix, l'aplicació continua sent desigual: persisteixen les derivacions a centres privats, els desplaçaments entre territoris, les dificultats relacionades amb l'objecció de consciència i la insuficiència de serveis a la sanitat pública.

A aquestes barreres s'afegeix una ofensiva política i institucional contra els drets sexuals i reproductius. En l'**àmbit estatal**, el PP i Vox es van oposar a incorporar el dret a l'avortament a la Constitució. En l'**àmbit autonòmic**, la Comunitat de Madrid ha reconegut el «concebut no nat» com a membre de la unitat familiar per accedir a determinats ajuts, una mesura que Alberto Núñez Feijóo ha anunciat que estendria al conjunt de l'Estat si arriba al govern.

En l'**àmbit municipal**, el PP i Vox van promoure a Elx una moció per derogar la legislació sobre l'avortament; Santander va ser declarada «Ciutat per la Vida»; el Govern municipal de Còrdova va defensar les pregàries davant les clíniques com a exercici de la llibertat d'expressió, i a Alacant i Sevilla s'han finançat o posat en marxa oficines d'«atenció a la maternitat» qüestionades per la seva orientació antiavortament.

Aquestes barreres assistencials i mesures institucionals afecten especialment les persones que es troben en situacions de vulnerabilitat econòmica, administrativa, territorial o social. Les dones migrants, les persones trans i no-binàries, les persones amb diversitat funcional, les que disposen de menys recursos i les que viuen lluny dels centres on es presta el servei troben més dificultats per exercir el seu dret.

Garantir l'accés a l'avortament exigeix erradicar aquestes desigualtats, reforçar la sanitat pública i assegurar una educació sexual integral, mètodes anticonceptius accessibles, informació rigorosa i una formació adequada de les i els professionals. El reconeixement legal s'ha de traduir en serveis disponibles i en una atenció equitativa per a totes les persones.

La força feminista que conquereix i sosté drets

Els avenços assolits en matèria d'avortament són el resultat de dècades de mobilització, incidència i acompanyament feminista. Les organitzacions, les professionals compromeses i les xarxes comunitàries han estat fonamentals per transformar les lleis i continuen sent-ho per convertir els avenços jurídics en realitats concretes.

Des d'**Entrepueblos-Entrepobles-Entrepobos-Herriarte** denunciem la persecució i la criminalització de les persones que defensen els drets sexuals i reproductius. La seva protecció exigeix compromisos públics i una solidaritat internacional capaç de respondre a unes xarxes antidrets que actuen de manera organitzada més enllà de les fronteres.

Aquest 28 de setembre reivindiquem:

- **La garantia efectiva d'un avortament lliure, segur, gratuït i accessible a la sanitat pública**, en condicions d'equitat a tots els territoris i per a totes les persones.
- **Una regulació efectiva de l'objecció de consciència** que garanteixi que el seu exercici individual no impedeixi la prestació del servei en cap centre sanitari públic.
- **L'eliminació de les barreres territorials, administratives, econòmiques i discriminatòries** que afecten especialment les persones migrants, trans i no-binàries, amb discapacitat, amb menys recursos o allunyades dels centres sanitaris on es presta el servei.
- **Una atenció sanitària pública i de qualitat**, que garanteixi l'accés a tots els mètodes disponibles d'interrupció voluntària de l'embaràs, informació rigorosa i accessible i

professionals amb una formació adequada, juntament amb una educació sexual integral i l'accés universal als mètodes anticonceptius.

- **El reconeixement i la protecció de les xarxes d'acompanyament i de les defensores dels drets sexuals i reproductius**, juntament amb una resposta política ferma davant els fonamentalismes, l'extrema dreta i els moviments antigènere.

No n'hi ha prou d'impedir retrocessos. Hem de continuar ampliant drets i construint les condicions necessàries perquè totes les persones els puguin exercir amb llibertat, seguretat i dignitat.

NI UN PAS ENRERE!

AVORTAR ÉS UN DRET, NO UN DELICTE!

PER L'AUTONOMIA, LA DIGNITAT I LA JUSTÍCIA REPRODUCTIVA!

AVORTAMENT LLIURE, SEGUR, GRATUÏT I ACCESSIBLE PER A TOTES!

Coneix la història de María Teresa Rivera i la campanya *Hasta la raíz*

https://entrepueblos.org/campanas-y-acciones/hasta-la-raiz

https://alertadh.org